

EPRES SZONJA LILI

Éjszakánként
FURCSA HOBBIM
lett

regényrészlet

Olyan szemekkel néztem rá, mint aki gyűlöli. A zsarolásért gyűlöltem. Ezért a színjátékért.

– *Befejezted?* – kérdeztem tőle.

– *A hónap végén tényleg le fogom kérni a részletes telefonszámládat!*

– *Kérjed* – legyintettem halálra unt arccal.

Alekszej kipréselt magából három könnycseppet és úgy bújt a vállamhoz, hogy érezzem, nedvesek a szemei. Hangosan szívogatta az orrát.

– *Az a legnagyobb félelmem, hogy engem is olyan sunyi, rohadék módon dobsz majd ki, ahogyan Somát. Még mellette aludtál, amikor már velem jártál. Egyik nap eltűntél, aztán szembesítetted a ténnyel, hogy már mással jársz. Szerencsétlen fel sem tudta fogni, hogy az utcára került!*

Na, ne. Most már tényleg itt tartunk, hogy ő sajnálja Somát? Hetek óta bennem is az van, hogy nem így kellett volna elintézni. És most rázendít Alekszej, hogy a lelkiismeretem visszhangja legyen!

– *Ne hagyj el* – nézett rám. A három könnycseppet szerteszét maszatolta az arcán, mintha sokat sírt volna. – *Nem akarok veled szakítani. Elmegyek doktorhoz, jó? Nem lesznek dührohamaim. Jó?* – kereste a szemkontaktust. A szemeibe sem tudtam nézni. – *Annyira szeretném visszapörgetni az időt! Visszacsinálni mindent attól kezdve, hogy Beával randiztam, mert ez volt a legnagyobb baklövésem. Megrémültem, hogy elveszítelek, holott ennyire értékes barátnőm még nem volt, mint te. Miattad gyökeresen megváltozott az értékrendem... az életfelfogásom... Értelmet adtál az életemnek! Már nem dohányzom, lemondtam a tetoválásokról... Családi házról, kombi autóról álmodozom, és azon töröm a fejem, hogyan legyen több a fizetésem.*

– *Nem normális, amit csinálsz* – mutattam a földön szétszórt virágcafatokra.

– *Soma leszart téged, és nem volt féltékeny. Ő nem szeretett téged, de én igen.*

– *Elmész orvoshoz a héten?*

– *Elmegyek. Esküszöm!* – tette a szívére a kezét.

– *Ha már a családnál tartunk...* – újságoltam el a nap hírét. Ha ő manipulálhat engem, én miért ne tegyem ugyanezt. – *Ma megint megjött. Másfél hete menstruáltam utoljára. Lehet, hogy elvetéltem a sok idegeskedés miatt. Nem kellene felidegesítened ilyen baromságokkal.*

Alekszej annyira szomorú lett a hírtől, hogy elértem a célokat: bevette, hogy esetleg elvetéltem. A valóságban tényleg lehetett így, épp elég zaklatott voltam ahhoz, hogy terméketlen lehessek. Reménykedtem, hogy egy ilyen hírtől megszélidül és leszáll rólam.

Összekucorodott és átölelt, betakargatott és a karjaiban aludtam négy órán keresztül, amikor üvöltött az ébresztőóra. Reggel van, indulás melózni. Szombaton.

Ahogy figyel rám

Szeptember közepe volt. Hét közben betegen feküdtem és csak reménykedtem benne, hogy a hétvégi munkámat nem kell lemondanom miatta. Köhögtem, lázam volt, alig éltem. Alekszej sürgött-forgott körülöttem. Facsarta a citromot a teámba, cserélte a vizes borogatást a homlokomon. Esténként pedig szorosan átölelt, hiába rázkódtam a köhögéstől.

Napközben az éjjeliszekrényemen felhalmozott könyveket olvastam. Alekszej dolgozott, vagy a lakásban kószált, takarított. Én elmerültem egy könyvben, amit az apja polcáról vettem kölcsön. Az apja nagyon bárgúnak találta a kötetet, de én olyan lelkiállapotban voltam, hogy meghatottak a bölcselkedő szavak. Egy nagypapa osztja a könyvben az észteletről, szeretetről. Megragadtak a fejemben a gondolatai, ahogyan kortyolgattam a mézes-citromos teámat és Alekszej időnként erőszakoskodott, hogy tegyem már a hónom alá a lázmérőt, mert be kell venni a lázcsillapítót. Ápolóként is bevált. Édes volt, ahogy fontoskodott, hogy minden meglegyen a kényelmemhez.

Először is: a könyv végre nem azt mondta, hogy statikus emberek vagyunk. Mit hallani mindenkitől? *Kutyából nem lesz szalonna*. Végre valaki azt mondja, hogy az emberek igenis változnak! És valóban: milyen butaság azt hinni, hogy nem. Vagy milyen buta ember marad, aki nem változik, és nem fejlődik! Én tudom, hogy Alekszej is képes arra, hogy nyugodt és békés ember legyen.

Pár nappal korábban voltunk vidéken is. Alekszejt másodjára vittem haza és úgy éreztem, hogy itt az ideje a nagyobb családi körnek és a barátoknak is bemutatni. Kerestem a pozitívumokat Alekszejben, amiért érdemes vele maradni.

Elvittem sétálni a környéken. Megmutattam neki az egyetlen helyi nevezetességet: egy kunhalmot. Ez egy nagy domb a város szélén, a pusztában. Végtelenségig ellátni róla, pedig körülbelül csak pár méter magasan emelkedik ki a tájból. Nem volt túl szép látvány: a tarlót felégették körülötte, a kis erdőt pedig kivágták. Hihetetlenül lepusztultnak látszott a környék, kicsit szégyelltem is, én nem így hagytam itt ezt a helyet. Gyermekkoromban olyan vadregényes volt...

– *Meglátogassuk dédimamámat?* – kérdeztem tőle.

– *Oké. Hol lakik?* – kérdezte Alekszej kíváncsian.

– *Ott* – mutattam a temető felé és besétáltunk. – *Régóta nem voltam a sírjánál, pedig amikor kicsi voltam és még élt, megígérttem neki, hogy mindig viszek virágot a sírjára. A múlt évben még halottak napjára se jöttem haza, hogy gyújtsak érte egy gyertyát. Nem értem rá. Biztosan fontosabb dolgom volt... Amikor kicsi voltam, anyu és mama dolgoztak, rám pedig dédi vigyázott. Az ő neve volt a legelső szavam* – meséltem, amíg elértük dédi sírját.

– *Dédipapád hogyan halt meg?* – kérdezte Alekszej a sírra nézve.

Az évszám, amikor az apámmal és nagyapámmal egynevű dédipapám meghalt, már több évtizedes volt. Talán 40-50 éve lehetett.

– *A gyerekeknek mindig valami kamumesét adnak be a halállal kapcsolatban, úgyhogy nem tudom, mi az igazság. Azt tudom, hogy katona volt a második világháborúban, mint akkor mindenki. Egyébként nem a háborúban halt meg. Egyik reggel dédi kiment kávéfőzni, és mire visszaért, dédipapám már halott volt. Anyukám apja is hasonló körülmények között halt meg. Biztosan veszélyes kimenni kávéfőzni – mosolyogtam Alekszejre. – A falu persze pletykált. Azt mondták, biztosan megmérgezte nagyanyám a férjét. Nyilván verte, de akkor kit nem vertek?*

– *Nem tudom. Én nem nagyon ismertem a nagyszüleim magánéletét.*

– *Amikor felnövünk, elkezdjük másként látni a szüleinket. Mikor kicsi voltam, istennek láttam őket. Emlékszem az első pillanatra, amikor megtapasztaltam, hogy anyám véleménye nem szent, és nem az egyetlen igazság a földön.*

– *Mi történt?*

– *Valójában egy hétköznapi dolog. Elmentünk egy aerobic edzésre és anyu, ugyanúgy nem jött bele a ritmusba az első órán, ahogy én bénáztam a tornaórákon. Addig azt hittem, ő mindent jobban tud, mint én. A*

barátnőikkel mindig kibeszélték a pasikat, én meg ott hallgatóztam. Azt hitték, hogy nem jegyzek meg minden mondatot, és nem sértődöm meg. Mai ésszel azt mondom, hogy sokszor pletykálnak és sóhajtoznak így a barátnők egymás között. Sokszor elátkozzák a napot, amikor összejöttek a férjükkel, de ezt egy-egy veszekedés vagy nagyobb hiszti után mondják. De én csak ezt hallottam. Az, hogy szeretik egymást, zárt ajtók mögött maradt.

Egy gyerek mit gondol? Hogy ő a hibás. Magamat hibáztattam azért, hogy a szüleim pocskéul voltak meg – néztem Alekszejre és intettem, hogy sétáljunk tovább.

– Szoktad átkozni a napot, amikor megismertél?

– Minden olyan ember, aki szerelmes és veszekedett már, tudja, hogy olykor kicsúszik ez a frázis... Nem átkozom a napot. Én örülök, hogy megismerhettelek, még akkor is, ha nem minden úgy alakul, ahogyan terveztem.

– Mik ezek a picike sírok? – mutatott Alekszej a temető egy napos részére.

Szép, csendes és ligetes részen alszanak örök álmat a halott csecsemők. Szinte megnyugvás, hogy ha már nem élhettek, békés helyen nyugszanak.

– A kisbabák sírjai. Mamának több testvére is nyugszik itt a pár hónapostól a kétévesig. Régen nagyobb volt a csecsemőhalandóság. Egy nagyobb nátha, egy tüdőgyulladás elvitte a gyerekeket, ezért volt mindenkinek annyi gyereke, amennyit csak össze tudott hozni. Mamáék is tíznél többen voltak testvérek.

– De jó, hogy a 21. században élünk.

Kisétáltunk a temetőből és az utcánkban kószáltunk. Az egyik szomszéd házból kihaltak az öregek, akik mindig olyan gondozottan tartották a kertet, hogy mindenki csak a pázsitról azonosította őket. A néni pár éve összeaszalódottan hunyt el asztmás rohamok között, a bácsi pedig letargikusan követte őt egy-két év múlva. A ház ablakában kinn volt az eladó tábla. Már négymillióért is eladták volna az örökösök.

– Olyan kísérteties, nem? – kérdeztem Alekszejt, miközben az elburjánzott sövényt néztük.

– Nem erre gondoltam, hanem arra, hogy meg kéne venni. Egészen beleéltem magam, hogy milyen nyugi van itt, vidéken. Itt még nekem sincsenek dührohamaim...

– *A, sosem tudnék itt élni. Ismertem az öregeket, mindenhol a szellemüket látnám. Olyan kihalt már itt minden. Régen gyerekektől volt hangos az utca. Nem szül vidékre már senki gyereket! Amikor Pestre költöztem, az volt a legfeltűnőbb változás, hogy még léteznek nők, akik vállalnak babát. Az összes nagyáruház, hétvégi rendezvény tele van gömbölyödő pocakú kismamákkal. Van pénz az országban, csak nem itt. Aki teheti, elmegy innen... Nincs fejlődés, csak pusztulás: amit még apáink, nagyapáink csináltak, minden romosan áll. Nem tudom, ki hibája ez, de valamit nagyon elszúrtak és ez vissza fog ütni. A vidék és „város” különbség egyre nagyobb lesz, és a szüleink itt öregszenek meg...*

Élveztem, ahogyan Alekszej figyel rám. Érdeklődik irántam, a múltam iránt, és most sehol az ellenség. Értette, amit mutatni akarok azzal, amit mutatok.

Emlékszem, amikor még komolyan lehetett venni a szülőfalumat. Apu még hivatalban dolgozott, volt irodája! A határban élet volt, biztonságban éreztem magam, ahogy nappal kibicikliztem. Majdnem minden részen lehetett találni embereket, akik ügködtek a földjükön.

Nyáron a nagy konzervgyárnál ládászámra válogatták és árulták a cseresznyét. A gyümölcsöskertekben dolgoztak kinn a rokonok. Mind fenn a fán. Rakták ládába az őszibarackot, a lédús sárgabarackot, körtét, ment a konzervgyárba. Valahogy sokkal jobb hangulata volt, mint amire kihúzzák magukat a panelprolik. *Ők városiak, nem túrnak földet.*

Egy jó évtizede már nálunk se túrta senki. Miért? Pont ezért: mert a városiak szerint ciki. Senki nem akart a kiszolgáló egység lenni. Apáink meg kiöregedtek. Hallgatom is elégszer nagyapámtól, hogy kíváncsi lesz, hogy a mezőgazdasága nélkül mi lesz ebből az országból. A meló büdös mindenkinek. Nem akarnak *parasztok* lenni.

Alekszejel felsétáltunk a boltig. A harminc perces séta alatt négy ember jött szembe, pedig vasárnap este volt.

– *Még a levegő is más itt!* – szívta be Alekszej. – *Nincs kedvem visszamenni Pestre.*

Álom, másképp

Pedig vissza kellett menni. Munka csak a nagy Budapesten volt, de ott is alig. Leszálltunk a Zuglói vasútállomáson és az élet újra magasabb sebességre kapcsolt. Bőrönddel feltolakodás a retkes villamosra, leszállás, zebrán átevíckélés, fel a még retkeesebb trolira. Állva, kapaszkodva, lavírozva a bűdösben, hónaljszagban.

Az utazástól elcsigázva feküdtünk le az ágyikónkba. Boldogság áradt szét bennem, amiért az otthoniak jól fogadták Alekszejt. Persze ennek az is oka, hogy még egy rossz szót sem szóltam róla. Nem tudnak semmiről, mert nem akarom megutáltatni a családommal. Ha elmesélném, esélye sem lenne megváltozni, a család pedig követelné rajtam, hogy hagyjam el. Én sem vagyok az, aki egy éve voltam. Többé már nem tudnék olyan igénytelen lenni, hogy olyan emberrel éljek, akinek nincsenek céljai. A szenvedés céltalan, ha nem visz előre. *Alekszejért még érdemes szenvedni. Meg kell próbálni!*

Másnap reggel, munkába menet csókkal váltunk el, majd a kezéből kicsúszó kezemre még gyorsan adott egy csókot – színpadias gesztus nélkül, természetesen. Egész reggel arra gondoltam, mennyire édes volt a reggeli szeretkezés, és hogy milyen nehezen engedem be őt a fejembe. Mert erről lehet szó... Érzi, hogy távol vagyunk egymástól.

Soma nemrég írt egy levélkét, hogy senki más nem fog feltételek nélkül szeretni és ilyen nem lesz több, ugye tudom. Azt is leírta, hogy sosem fogadna vissza, pedig senki nem kérdezte.

Talán tényleg feltétel nélkül szeretett, de nekem az nem elég, hogy másokkal feküdt le, és akkor is szeretett. Szeressenek engem Egyetlenként, ahogy Alekszej szeret. Ő úgy szeret engem, mintha istennő lennék.

Változni fog. Igen, érzem. Nagyon sokszor átlátok rajta, amikor játszózni próbál. Próbálgatja az apró trükköket, amiket már olyan sokszor eljátszottunk mással. Aranyos. De felidegesíti magát, hogy nem a kívánt hatást éri el vele, holott eléri, hát értem őt. De nem úgy, ahogy akarja. Ő szeretné, ha félreérteném, elbizonytalanodnék,

faggatnám, hogy ugye nem gondolja komolyan, ő pedig a végén megnyugtató és megmagyarázná, hogy nem.

En a legutóbbi drámájánál is a műkönnyeken lovagoltam és az Igazságot akartam kimondani, játszma nélkül. Én ebben nem veszek részt, talán attól kinövi őket!

Miközben töprengtem, üzenetem érkezett tőle:

„Amikor szakítani akartál velem, láttam rajtad, hogy véresen komolyan gondolod és elég a hisztiből. Akkor jöttem rá, hogy mennyi értelmet adott az életemnek az elvárásaiddal, az elveiddel. Az embereknek, akiket ismertem, az volt az életcélja, hogy a másnak éljenek. Te célt adottál nekem a céljaiddal. Van miért elviselni a munkanapokat, van miért lenyelni a szopátást a munkahelyemen, van miért felkelni és bejönni, van miért élni. Ha elhagynál, semmi értelme nem volna tovább. Mókuskerék évtizedekig. Nem lenne kivel megosztani, minek dolgoznék? Aztán egyszer csak meghalnék... Miért is ne rövidíteném le?

Olyan érzés, mint úszni, úszni, és ha már elfáradtam, amikor már a nyakamat nem tudom kitarítani a vízből, akkor ott vagy Te. Távol még a végső part, a halál, de ha Te mellettem vagy, legalább érzem azt az illúziót, hogy az élet értelmes. Nem a halál az egyetlen part, mert van rajta nyugalmas sziget, amit Te rendezel be nekem.

Szeretlek!”

Megszéppelve olvastam a sorokat. Végre megpróbáltam fejben is megérkezni a kapcsolatunkba és nem a múltamnak élni. Lelki szemeim előtt még a szülőszoba ajtajában Soma állt, és gondolatban az ő kezébe adtam a babánkat: „Nézd meg, mit adok neked. Milyen pici!” Most viszont el kell indítanom a teljes formázást: újra kell telepíteni az agyam, hogy felülírhasam a gondolatkört. Azt, hogy Somával álmodtam meg az életem minden pillanatát a halálig.

Nem azt a legnehezebb elfogadni egy új kapcsolatban, hogy új helyen laksz, vagy mással osztod meg a szobádat, vagy a gondolataidat. A tudatalattidba kell beírnod az álmodat, mással, másképp. Annyira nehéz. A tudatalattim teljes fáziskésésben van.

Még egy hónapja is az volt az álmaimban az alapbeállítás, hogy otthon Soma vár rám...